

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315207073
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8315207073.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanej: C. T., W. XX.XX.XXXX, F. V. XXXX, XXX XX L., o zaplatenie 12.458,03 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 11C/239/2015-141 zo dňa 12.4.2019, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým žalovanej povolil plniť žalobcovi v mesačných splátkach a vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 95,- eur zastavil. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 11.458,03 eur titulom istiny a sumu 722,14 eur titulom úrokov z úveru spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.442,89 eur od 10.4.2015 do zaplatenia. Zároveň povolil žalovanej žalovanú sumu a úrok z omeškania splácať v mesačných splátkach po 80,- eur vždy do 20. dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi vo vzťahu k žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 16.1.2013 na základe Zmluvy o stavebnom sporení bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o medziúvere č. XXXXXXXX a zmluva o stavebnom spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaným poskytnutý mimoriadny medziúver v sume 12.000,- eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,69 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 66,90 eur a do pridelenia cieľovej sumy mesačné splátky vo výške 19,20 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov v pravidelných mesačných splátkach vo výške 86,10 eur. Listom z 16.3.2015 žalobca upozornil žalovaných na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a vyzval ich, aby do 25.3.2015 uhradili dlžné splátky. Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 9.4.2015 žalobca žalovaným oznámil, že ku dňu 9.4.2015 nastala mimoriadna splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere. Zároveň ich vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy, ktorá ku dňu 9.4.2015 predstavovala sumu 12.458,03 eur. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovaným celkovo z úveru sumu 12.000,- eur a z tejto sumy bola na poplatok za spracovanie úveru odrátaná suma 72,- eur, teda žalovaným bola poskytnutá suma 11.928,- eur. V podanej žalobe uplatnil istinu 11.442,89 eur a po čiastočnom späťvzati poplatky v sume 144,- eur a úroky v sume 722,14 eur. Súd prvej inštancie právne posúdil vec tak, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá je zmluvou podľa § 497 a nasl. Obchodného

zákonníka, a súčasne je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 OZ. Súd zistil, že žalobca si okrem istiny uplatnil aj úroky a poplatky v celkovej sume 1.015,14 eur, z toho úroky boli v sume 722,14 eur a poplatky v sume 293,- eur. V časti poplatkov v sume 95,- eur zoberal žalobu späť. Dohoda o poplatkoch musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Vzhľadom na neprijateľnosť zmluvných podmienok v časti poplatkov za spracovanie úveru v sume 72,- eur, súd zoberal do úvahy, že žalovaní čerpali od žalobcu titulom úveru sumu 11.928,- eur. Poplatok za spracovanie úveru však nebol medzi poplatky, ktoré uplatnil žalobca započítaný. V časti poplatkov v sume 144,- eur a 72,- eur, súd žalobu vzhľadom na neprijateľnosť zmluvných podmienok zamietol. Pokiaľ ide o úroky z úveru i úroky z omeškania, súd mal za to, že boli dohodnuté priamo v Zmluve a žalovaná bola pred uzavretím zmluvy s ich výškou oboznámená. Rovnako mal súd za to, že ich výška, tak ako bola dohodnutá nebola neprimeraná, dokonca výška úrokov i úrokov z omeškania bola nižšia, ako boli v tom čase úroky poskytované bankami i úroky z omeškania. Preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z úveru do zosplatnenia v sume 722,14 eur. Žalovanú tak zaviazal k zaplateniu istiny 11.442,89 eur a úrokov z úveru vo výške 722,14 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v časti o zaplatenie sumy 95,- eur konanie zastavil. Pokiaľ žalobca požadoval úroky z úveru vo výške 6,69 % ročne aj po splatnosti úveru, t.j. od 10.4.2015, súd v tejto časti návrh zamietol z dôvodu, že od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 9.4.2015, teda týmto dňom sa stal splatným celý úver, zo strany žalobcu došlo k určenej lehote predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 9.4.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Preto súd nárok žalobcu v prevyšujúcej časti, t.j. úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 11.442,89 eur od 10.4.2015 do zaplatenia, zamietol.

3. Keďže sa žalovaná s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z istiny 11.442,03 eur v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne. Nepriznal však úrok z omeškania z kapitalizovaných úrokov z úveru. Mal za to, že nemožno priznať príslušenstvo z príslušenstva, keďže úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky, teda príslušenstvom istiny, pričom nárok na príslušenstvo z príslušenstva neplynie ani z dikcie § 517 ods. 2 OZ. Preto priznal úrok z omeškania iba z istiny, nie aj z kapitalizovaného úroku z úveru.

4. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej povolil žalovanej splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 80,- eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky.

5. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že žalobe v časti dlžnej sumy vyhovel a žalobu zamietol len v nepatrných časti, t.j. v časti úroku z úveru vo výške 6,69 % ročne zo sumy 11.442,89 eur od 9.4.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 722,14 eur od 10.4.2015 do zaplatenia a v časti poplatkov v sume 144,- eur s príslušenstvom. Žalobca bol v konaní úspešný takmer v celom rozsahu, žalovaná bola úspešná len v nepatrných časti, preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

6. Proti rozsudku v jeho zamietajúcej časti a výroku o povolení plniť dlh v splátkach, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

7. Namietal, že nárok veriteľa na zmluvný úrok za úver od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich reálneho vrátenia vyplýva priamo z Obchodného zákonníka a nevylučujú ho ani žiadne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, či ustanovenia iného právneho predpisu na ochranu spotrebiteľa. Ust. § 497 Obchodného zákonníka priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ale zároveň aj právo na úroky z úveru za stav nedostatku, absencie požičanej sumy istiny. Veriteľ totiž až do reálneho vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov nemá skutočnú možnosť disponovať týmito prostriedkami a stráca zisk. Úroky za úver sú vlastne plnením zo strany žalovaných ako cena obetovanej príležitosti žalobcu nakladať s poskytnutými peňažnými prostriedkami a dosiahnuť zisk. Možnosť disponovať peňažnými prostriedkami žalobca nemá až do momentu ich vrátenia, nie len do momentu splatnosti úveru. Nakoľko prostriedky sú v dispozícii žalovaných, hoci

protiprávne, žalobca naďalej s nimi nemôže nakladať. Zosplatnenie je výslovným právom veriteľa a ochranou veriteľa v prípadoch, ak si dlžníci neplnia povinnosti riadne a včas a žalobca sa nemôže domôcť svojho plnenia. Sankciou je jedine úrok z omeškania, ktorý vyplýva priamo zo zákona a núti dlžníkov, aby čím najskôr uhradili dlžnú pohľadávku pod hrozbou narastania pohľadávky vo forme úrokov z omeškania. Účelom § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ je poskytnúť veriteľovi právne prostriedky na jeho ochranu pre prípad omeškania dlžníka s plnením splátok, nie zhoršenie postavenia veriteľa oproti postaveniu, ktoré mal pred uplatnením práva. Splatnosťou úveru nezaničí povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Zmena podmienok potom spočíva v tom, že sa celá pohľadávka stáva splatnou na žiadosť veriteľa bez ohľadu na dohodnutú lehotu vrátenia. Ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka spája splatnosť záväzku platiť úroky so splatnosťou záväzku vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. A contrario, pokiaľ nedôjde k vráteniu poskytnutých peňažných prostriedkov, dlžník je povinný platiť úroky z úveru, a teda nie len do doby vyhlásenia splatnosti úveru. Úrok za úver až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov predpokladá aj § 27 ods. 12 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

8. K zamietnutému nároku na úroky z omeškania z dlžného plnenia žalobca uviedol, že úrok z omeškania predstavuje sankciu za porušenie povinnosti, veriteľ je oprávnený požadovať ho popri plnení, na ktoré má nárok. Veriteľ je teda oprávnený požadovať úroky z omeškania z celej časti záväzku, s ktorou je dlžník v omeškani. Ku dňu splatnosti úveru teda nezaplatené úroky predstavujú zákonom stanovené plnenie zo zmluvy, ktoré má veriteľ právo požadovať, dlžník je s týmto plnením v omeškani, a teda v zmysle § 517 ods. 2 OZ má veriteľ právo z tohto plnenia požadovať aj úroky z omeškania. Oprávnenie domáhať sa úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov za úver je vyjadrený aj v rozhodnutiach súdov SR, napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27.3.2008, sp. zn. 4Cob/62/2007. Nárok žalobcu na úroky z omeškania z úrokov za úver kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru je preto plne legitímny.

9. Žalobca namietal aj rozhodnutie súdu, ktorým povolil žalovanej splácať súdom priznaný nárok v splátkach, čo súd odôvodnil len poukázaním na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej. Podľa žalobcu rozsudok v tejto časti nespĺňa požiadavky, ktoré sú naň kladené § 220 ods. 2 CSP. Rozsudok v tejto časti považuje za arbitrárny a nepreskúmateľný. Súd nijakým spôsobom neodôvodnil adekvátnosť povolenia splácania dlžnej sumy v splátkach a výšku splátok. Súd neprihliadol na právo žalobcu na splatenie dlhu v primeranej dobe. Mesačné splátky vo výške 80,- eur sú neprimerane nízke a navrhol splátky aspoň vo výške 250,- eur mesačne.

10. S poukazom na uvedené žalobca navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a zaviazat' žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 11.458,03 eur titulom istiny a sumu 722,14 eur titulom úrokov z úveru spolu s úrokom za úver 6,69 % p.a. zo sumy 11.442,89 eur od 10.4.2015 do zaplattenia spolu s 5 % p.a. úrokom z omeškania zo sumy 12.165,03 eur od 10.4.2015 do zaplattenia v splátkach po 250,- eur mesačne vždy do 20. dňa toho, ktorého mesiaca k rúkam žalobcu od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom neplnením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh.

11. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

13. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, výrok rozsudku o čiastočnom zastavení konania, ani výrok rozsudku o náhrade trov konania, ktoré výroky odvolaním napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

14. Vo vzťahu k zamietnutiu zmluvného úroku od zosplatnenia do zaplattenia istiny odvolací súd uvádza nasledovné:

15. Otázka plattenia úrokov dojednaných ako cena a odplata za úverovú službu v spotrebiteľskom vzťahu v období po splatnosti úverovej istiny, je zásadnou právnou otázkou. Treba tiež skonštatovať, že

aplikačná prax sa v tejto otázke rozchádza. Zástancovia názorovej línie podporujúci platenie zmluvných úrokov popri úrokoch z omeškania prevažne vychádzajú z dispozitívnej normy, ktorá neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie si peňazí, a preto ich treba platiť až do ich vrátenia (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27.6.2007 sp.zn. 33Odo/657/2005).

16. Nie je sporné, že predmetná úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, v ktorej žalobca vystupuje v postavení dodávateľa v rámci predmetu svojej obchodnej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

17. Nemali by byť pochybnosti, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky, a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie).

18. Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru.

19. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet pritom zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania, a takým ustanovením nie je ani ust. § 506 Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník pre porovnanie v ustanoveniach o pôžičke rovnako takéto pravidlo neuvádza (§ 657, § 658).

20. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Do úvahy prichádzajú prípadne aj iné nároky z porušenia práva vyvolaného dlžníkom (náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia). Dôležité však je, že ich povahou ide nie o plnenia tvoriace cenu/odplatu za úver, ale o nároky z porušenia práva.

21. Kým kogentného pravidla o platení úrokov aj po skončení úverového obdobia v normatívnej podobe niet, dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách sa dotýka ponuky zákona (dispozície). Ako pritom v spotrebiteľských veciach evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje nárast dlhu, zákonite sa natíska otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách).

22. Nikto asi nepochybuje o tom, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách je v neprospech žalovaného. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvené v § 3a nar. vlády 87/1995 Z.z. „Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

23. Sotva by sa dalo veriť, že by nielen žalobca, ale akákoľvek banka v čase kontraktácie zakladala odplatu za poskytnutie úveru za iné obdobie ako dohodnuté úverové obdobie alebo že by s úverom spájala výhodu pre prípad omeškania. Naopak, od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úverovú službu zjednáva na úverové obdobie na dobu trvania úverovej služby do splatnosti pohľadávky. Preto práve úroky za úver do splatnosti úveru vyjadrujú cenu

úveru a sú teda pojmovo jednoznačne odlišiteľné od sankcií za omeškanie s plnením dlhu spotrebiteľa. Pre prípad omeškania nie inštitút ceny úveru, ale rôzne sankčné mechanizmy za neplnenie povinností riešia krízu spojenú s omeškaním.

24. V danom kontexte považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že sa stotožňuje s tou časťou odôvodnenia Najvyššieho súdu ČR vo veci 33Odo/657/2005, v ktorej sa argumentuje, že úroky predstavujú odmenu (cenu) za „užívanie istiny“ a úroky z omeškania sankciu. Nie však s názorom, že cena je neuzavretá, kým sa úver celý nesplatí, a že popri úrokoch z omeškania sú prípustné aj úroky. Cena musí byť jasne stanovená, uzavretá a ustálená výhradne v spojení s ukončením úverovej služby, a teda uplynutím úverového obdobia, či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Ak by sme totiž pripustili, že cena sa môže meniť v čase a v závislosti od subjektívneho faktora správania spotrebiteľa, mala by táto skutočnosť zásadný dopad aj na ustálenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienok, za ktorých bude spotrebiteľ kontrahovať.

25. Pre porovnanie zákon č. 129/2010 Z.z. požaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, a to pri zákonnej domnienke uvedenej v § 19 ods. 3 cit. zákona, podľa ktorého: „Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere“.

26. Uvedená zákonná domnienka pri súčasnom ustálení ďalších podstatných náležitostí zmluvy, akou je napríklad výška a počet splátok istiny, tvorí ucelený komplex informácií, za ktorých spotrebiteľ prijíma úverové rozhodnutie a vstupuje do kontraktáčného procesu, a ktoré by sa pri trvaní zákonnej domnienky nemali meniť.

27. Citovaná zákonná domnienka v plnej miere dopadá aj na prejednávajúcu vec, keďže práve interpretáciou uvedeného pravidla je potrebné ustáliť rámec uplatňovaných nárokov žalobcu.

28. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátne úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola prívodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa.

29. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právny úkonom.

30. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny (obsahu) záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku, považuje odvolací súd za potrebné na doplnenie odôvodnenia súdu prvej inštancie viac objasniť aj inštitút predčasného zosplatenia úveru a jeho právny režim.

31. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz.

32. Splácanie úveru v splátkach, teda na strane veriteľa, vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok.

33. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

34. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

35. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa za obdobie po zosplatnení.

36. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru).

37. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

38. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.

39. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

40. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

41. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu, a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov po zosplatnení.

42. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

43. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

44. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

45. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám nároky z porušenia práva, napr. sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Uvedené pravidlo predpokladá len to, aby sa omeškanie týkalo plnenia peňažnej povahy.

46. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

47. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády, alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka.

48. Pomerne často sa v sporoch z úverových vzťahov vyskytuje argumentácia o nezodpovednosti dlžníka, ktorý nesplatil včas svoj dlh. Až nebezpečne sofistikovane sa touto argumentáciou potom presadzujú rôzne neopodstatnené nároky veriteľov.

49. Na rozdiel od neodložených platieb za produkty (napr. kúpa tovaru tzv. za hotové) sú odložené platby (napr. úvery, pôžičky) vždy neisté a závisia od okolností, ktoré nastanú v budúcnosti (nesolventnosť, strata práce, uprednostnenie životne dôležitých potrieb, náhodilé výdavky narodenie, smrť, inkasné nedoplatky). Z uvedených dôvodov je nevyhnutné, aby úverové vzťahy boli osobitne chránené a potvrdzuje to vlastne aj osobitná smernica o spotrebiteľských úveroch a na vnútroštátnej úrovni celý rad osobitných noriem.

50. Zdá sa tiež, že používaním pojmu „neplatič“ sa zvädza k pomerne jednoduchej a lacnej argumentácii o „užívaní peňazí neplatičom, a preto nech platí“ a obchádzajú sa ekonomickoprávne súvislosti spojené s jednostranným zásahom veriteľa do pôvodných zmluvných podmienok. Niet pritom pochybnosti o tom, že za omeškanie prichádzajú do úvahy rôzne mechanizmy (náhrada ušlého zisku, vydanie bezdôvodného obohatenia, zmluvná pokuta, vady z omeškania a iné; stačí ich preukázať).

51. Dodávateľ úveru je ten, kto peniaze má a chce ich zhodnotiť. Na druhej strane vystupuje spravidla osoba, ktorá prostriedky nemá a vôbec nie je ojedinelý prípad neľahkého sociálneho postavenia. Je preto mimoriadne dôležité, akékoľvek krízové stavy vyrovnať maximálne koľko sa len dá v súlade s imperatívom ekvity. To však nejde, ak sa priznajú úroky popri úrokoch z omeškania, pretože sa nabúrava celý zmysel ochrany pred drastickým a nekonečným nabaľovaním istiny v rozpore s ratio legis zákonom upraveného sankčného mechanizmu (§ 517 ods. 2 v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.).

52. Argumentácia o vhodnosti tlaku na dlžníka nadmerným úročením je až nezodpovedná najmä v prípadoch, ak objektívne nastali v živote dlžníka ťaživé situácie alebo veriteľ podcenil bonitu spotrebiteľa a následne prikročil k zmene záväzku formou jednorazového, mimoriadneho zosplatnenia.

53. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu, či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

54. Dohodnuté úroky predstavujú cenu služby. Ak by zákonodarca mal úmysel uregulovať cenu služby aj za obdobie po skončení služby, mohol to explicitne upraviť tak, ako to napr. zakotvil pri iných spoločenských vzťahoch v § 723 ods. 1 OZ - „je nájomca povinný platiť nájomné až do vrátenia vecí“.

Ust. § 506 Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy pre nesplácanie úveru a o vrátení dlžnej sumy s úrokmi nestanovuje presne, či sa majú platiť úroky do odstúpenia alebo úroky aj po odstúpení. Zostala teda len rovina zmluvnej úpravy, a tá je z uvedených dôvodov vystavená súdnej kontrole neprijateľnosti (§ 53 ods. 1 OZ).

55. Ako už odvolací súd uviedol, niet kogentnej úpravy o úrokoch na bližšie neurčenú dobu popri úrokoch z omeškania. Zákon vo svojich dispozitívnych normách nereguluje úroky za úver po splatnosti, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s § 3a vl. nar. č. 87/1995 Z.z.

56. Pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že úroky z úrokov (anatocizmus) sú pre odvolací súd neprijateľné a úroky popri úrokoch z omeškania porušujú zákonný limit, a preto sú v rozpore s § 517 ods. 2 OZ.

57. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru dňa 9.4.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 9.4.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a iných nárokov z porušenia práva. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.2.2017 sp. zn. 5Co/407/2016.

58. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/98 vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

59. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26.8.2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

60. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený.

61. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods. 5 OZ).

62. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

63. Zásadný posun v prejednávanej otázke predstavuje v spotrebiteľských právnych veciach judikatúra Súdneho dvora Európskej únie.

64. Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-415/11, AZIZ) cit. „Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že: - pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. ... - na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery [dobrej viery - neoficiálny preklad]“, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

65. Zákonodarca opakovane pristúpil k regulácii úverových vzťahov a oficiálne sa kritizuje nadmerný nárast zadlženia obyvateľstva z úverových vzťahov. Cit. napr. z dôvodovej správy k novele nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. vykonanej nar. vl. č. 586/2008 Z.z. „Cieľom predkladaného návrhu je docieľiť vyváženú právnu úpravu v oblasti sankcií, a tak zamedziť jednej z foriem úžerných praktík v spotrebiteľských veciach. Reaguje sa na sofistikovanejšie a oveľa nebezpečnejšie úžerné praktiky, pri ktorých sa síce nedojednávajú vysoký úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov, ale cez množstvo zmluvných pokút a iných sankcií sa ospravedlňuje neprímeraný nárast výšky pohľadávky. Podľa článku 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách môžu štáty prijať prísnejšie opatrenia za účelom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Navrhovaná právna úprava bez ujmy pre dodávateľa zabezpečuje jednoduchšie, ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri sankciách spojených s porušením záväzku spotrebiteľa....Spotrebiteľské vzťahy nesmú byť zdrojom neprímeraných ziskov...“.

66. Otázku úroku z omeškania pri omeškaní s platením príslušenstva pohľadávky riešil opakovane Najvyšší súd ČR, napr. v rozhodnutiach sp. zn. 29Odo/689/2006, sp. zn. 31Cdo/2036/09 a sp. zn. 35Odo/101/02. Z uvedených rozhodnutí je možné ustáliť, že „Dohoda o platení úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom“. Ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník však neumožňujú veriteľovi požadovať od dlžníkov príslušenstvo, t.j. úrok z omeškania, pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým však nie je dotknuté právo účastníka dohodnúť sa, že dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny. Odvolací súd pritom uvádza k možnosti dohody, že dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny, že v prípade spotrebiteľských vzťahov je nutné vyhodnotiť platnosť resp. neplatnosť takejto dohody v prospech spotrebiteľa, a preto ani takáto prípadná dohoda by nemohla byť vyhodnotená inak, ako neplatný právny úkon. Preto by žalobcovia ani v tomto prípade nemohli byť priznané úroky z omeškania z dohodnutých úrokov.

67. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

68. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, aj v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R 117/1967).

69. Žalovaná v priebehu prvoinštančného konania vypovedala, že si je vedomá dlhu voči žalobcovi, avšak dostala som sa do veľmi nepriaznivej finančnej situácie od r. 2013, kedy manželovi zistili onkologické ochorenie, ktorý v roku 2015 zomrel a v súvislosti s jeho ochorením sa zadlžili. A teraz sa snaží tieto dlhy nejakým spôsobom vyrovnáť. Uviedla, že od júla 2018 si otvorila masážny salón a vyrobí si zhruba na seba tak, aby mohla zaplatiť nájom, a to v masážnom salóne 180,- eur a v prenajatom byte 225,- eur s tým, že jej finančne vypomáhajú aj synovia. Ešte platí odvody do zdravotnej poisťovne vo

výške 63,- eur. Okrem dlhu voči žalobcovi má ešte dlh voči L. L. zhruba 5.000,- eur a voči T. F. ďalších 5.000,- eur.

70. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie poukázala na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá jej neumožňuje splniť dlžnú sumu jednorazovo, preto žiadala o možnosť splatiť dlžnú sumu v splátkach. V zásade možno vziať za preukázanú ťaživú sociálnu situáciu žalovanej. Ako vyplýva z jej výpovede, je si vedomá existencie dlhu voči žalobcovi a má snahu a záujem svoj dlh splniť podľa svojich možností a schopností.

71. Vzhľadom na finančnú, sociálnu situáciu žalovanej by povinnosť jednorazového splatenia dlhu mohla ohroziť schopnosť uspokojovať jej základné životné potreby. Preto aj podľa názoru odvolacieho súdu je žalovanej s ohľadom na jej finančnú, sociálnu, rodinnú situáciu dôvodné s poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP umožniť splniť dlh v dlhšom časovom horizonte, nie jednorazovo.

72. V prípade, že svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovanú, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnila riadne a včas.

73. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprímerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu.

74. S ohľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že umožnenie splatiť dlh v mesačných splátkach po 80,- eur, ktorá výška splátky v zásade korešponduje s výškou splátky, ktorú mala podľa zmluvy žalovaná splácať (pri medziúvere vo výške 66,90 eur a pri stavebnom úvere vo výške 86,10 eur), je s ohľadom na situáciu žalovanej a pomery žalobcu, v danom prípade dôvodné, správne.

75. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

76. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

77. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustne proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).